

Vždycky jsem velmi blízko pravdě, jenom nevím, ke které

svobodny-svet.cz/vzdycky-jsem-velmi-blizko-pravde-jenom-nevim-ke-ktere

9. října 2022

Ocituji vám úryvek z jednoho textu: „Stačilo lidi rozdělit, rozeštvat je na pseudotématech, udržet je od sebe v bublinách, naservírovat jim plytkou zábavu. A když se náhodou občas našel politik, či aktivista, který nepochopil pravidla hry, tak se na něj něco vytáhlo. A pokud nebylo co vytáhnout, tak se něco prostě vymyslelo. Média se postarala. Nakonec měl každý máslo na hlavě, každý byl potenciální gauner, všichni na všechny něco věděli, a lidi mohli maximálně sedět u piva a nadávat. Jakmile se někdo pokusil od nadávání vstát, a něco udělat, okamžitě na něj udělali společný nálet, a za chvíli byl postižený rád, že může alespoň zpátky k pivu. Oni se nejvíc bojí, že se lidi sjednotí.“ Ne, milí přátelé, toto není popis komunistické totality před rokem 89, ani žádný úryvek z Orwella, ale popis dnešní situace z pera dnešního hosta. Jméno, či spíše přezdívka, pod kterou ho veřejnost zná, je krátké, a pro některé nic neříkající, ale mezi blogery už se stal pojmem, protože

jeho články a postřehy opravdu mnoha lidem mluví z duše – Vidlák. Vidlák, který denně píše svůj stále čtenější blog „Vidlákovy kydy“.

Martina: Vidláku, vítej u nás ve studiu, jsem ráda, že tě tady mám.

Vidlák: Dobrý podvečer, Martino.

Martina: Ty sám jsi na sebe prozradil, že máš skvělou ženu, pět dětí, a nějakých 1 000 m², na kterých hospodaříš, v chlívků nějaký dobytek, a píšeš, že ten chlívek ti dal víc, než všechny školy a zaměstnání. Řekni mi, co že jsi najednou pocítil touhu začít psát, a začít se o své postřehy a své myšlenky, které se možná rodily i v tom chlívků, dělit veřejně?

Vidlák: Před deseti lety jsem se přestěhoval ze Sokolovska na jižní Moravu, moje manželka tam odtud v podstatě pochází, měli jsme možnost získat tam dům. Tenkrát se nám to hodilo, bylo možné to tak udělat, tak jsme šli. A protože jsme tam měli na dožití dědečka, a v podstatě jsme ten dům dostali díky tomu, že jsme mu slíbili, že budeme dál hospodařit. O to strašně moc stál, aby někdo pokračoval v malé zemědělské činnosti, aby tam zůstalo hospodářství. My jsme mu to slíbili, a tak jsem s tím začal, a našel jsem se v tom. Nikdy předtím jsem to nedělal, rodiče nás doma nenutili pracovat na zahradě, takže já na to nemám žádné špatné vzpomínky – a najednou jsem byl na jižní Moravě, a bylo to strašně hezké.

Martina: Ty ses mi teď vyznal ze své lásky k nabytému hospodářství a zemědělství, ale ne z toho, proč najednou tento přesah? Proč jsi začal psát, proč jsi se každý jeden den začal vyjadřovat k tomu, co se děje ve společnosti, v politice, ve světě?

Vidlák: Protože se mi stýskalo po domově. Jak jsem se přestěhoval, tak jsem najednou byl v cizím prostředí. Já nemám úplně problém navazovat kontakty, ale pro začátek jsem se cítil osaměle, a tak jsem si říkal, že blog je dobrý nápad. Psal jsem tenkrát ještě pro jiného

blogera, takže jsem měl šanci tu a tam něco říct, protože už jsem tam byl čtený, a byl zájem o můj vlastní, tak jsem se po pěti letech udělal pro sebe.

Martina: Výborně, takže jestli tomu rozumím správně, tak jeden z možná nejčtenějších blogů „Vidlákovy kydy“ vznikl ze sociální deprivace?

Vidlák: V podstatě ano.

Martina: Ty jsi řezník, kupec, sedlák, to o sobě říkáš, k tomu všemu jsi měl asi blízko, ale teď mi řekni, proč jsi začal psát? O tom, o čem píšeš? To znamená o politice, o hospodaření, ekonomice, ekonomii, o věcech, na které ses ze začátku až zdůrazněně díval jako „vidlák“?

Vidlák: Ono to taky přišlo trošku samo, protože když jsem začal psát, tak jsem se především věnoval zemědělským tématům. Moje první články v podstatě vycházely z příšerných nesmyslů, kterých jsem si mohl přečíst v novinách, které se na mě valily z televize, a jak to funguje. Bylo to zrovna v době, kdy se Babiš dostával na vrchol politických příček, a tenkrát byl strašný boj proti řepce, že Babišova řepka je hrozná věc. A já jsem to poslouchal, prsty u nohou se mi kroutily v pěst, protože jsem věděl, že takhle to prostě není a že většina toho, co se o zemědělství říká, je nesmysl. A tak jsem začal psát hlavně o tom. A když jsem pak měl blog sám pro sebe, tak jsem zjistil, že především musím psát každý den, že když nenapišu každý den článek a že potřebuju, aby čtenář, který přijde ráno do práce, otevře si počítač, udělá si kafe, tam musí najít můj článek, protože jinak můj blog čtený nebude. To je pro mne jediný způsob, jak to udělat, jak získat čtenost.

Ale zemědělská témata brzy došla, nedá se psát pořád jenom zemědělství, a pak došla i témata filozofických otázek, kdy zemitý vidlák vykládá něco o životě, a tak mi nezbylo než se vrhnout na politiky, protože to je studnice bezedná, tam se dá psát o čemkoli, a lidi to bavilo, zajímalo je to, tak jsem se do toho postupně snažil

pronikat. A nebyla to žádná snadná práce, já jsem o tom toho až tolik nikdy nevěděl, ale až tím, že jsem se musel začít dívat kolem sebe, tak jsem se musel dívat na politická témata, musel jsem si je hledat. Tak nějak to vzniklo. Dneska už samozřejmě politika převažuje, a zemědělství se věnuji jenom občas, většinou tehdy, když se ukáže, že došlo na moje slova.

Martina: Já tedy musím říct, že tady jsi mimo jiné proto, že si taky už pár let ráno ke kafi otevřu tvůj blog. Ale vím, že sis párkrát posypal i hlavu popelem a řekl jsi: „Já jsem se mýlil.“ Jak moc je to těžké pro člověka, který vydá nějaký svůj rezultat, a pak říká: „Eeeeh, takhle to nakonec nedopadlo.“

Vidlák: Ale to zase není tak těžké.

Martina: Pro mnohé ano. Nebo ne?

Vidlák: Mně to tak nikdy nepřišlo. Já jsem se vždycky snažil ctít realitu. A mojí filozofií je, že když nemám všechny informace, a špatně se mi dobírá pravdy, tak musím vymyslet spoustu variant, zpravidla i protichůdných. Prostě když informace nejsou, nemám vše k dispozici, nevím o všem, nebyl jsem v zákulisí, tak si musím udělat spoustu analýz, a pokusit se na daný problém dívat z různých stran. A vždycky říkám, že jsem vždycky velmi blízko pravdě, jenom nevím, ke které.

Martina: A proto je potřeba ji hledat, která je ta jedna.

Vidlák: Ano.

Martina: Ale abych tě ještě lépe přiblížila posluchačům, tak na tvém přístupu je zajímavá ještě jedna věc, a to, že k tomu máš ještě úplně normální zaměstnání, abys celý svůj cirkus, pět dětí a hospodářství, svým způsobem ještě mohl uživit, zadotovat, protože prostě nejsi

soběstačný zemědělec. Řekni mi, jak tohle děláš? Protože já vím, jak je pro mne náročné pořád číst nové a nové věci, jak už někdy člověk nemůže. Já bych si možná někdy chtěla přečíst i červenou knihovnu, jenom ať si ta hlava odfrkne.

Vidlák: Mně to těžké nepřipadá, psaní mi jde tak nějak samo, a nestrávím na tom tak mnoho času. Mám tedy poměrně fešácké zaměstnání, ve kterém jsem skutečně jenom osm hodin denně. V šest ráno vstanu, a v půl třetí jsem doma, protože to mám kousek, tak je to poměrně jednoduché. Takže času je relativně dost, hlavu mám poměrně čistou, nevozím si práci domů, a tím pádem není až takový problém ještě psát.

Martina: Cítíš se trochu jako lidový písmák?

Vidlák: Nikdy mě to nenapadlo.

Zemědělci pěstují řepku proto, že jim to zaručuje jistotu zisku

Martina: Tak ti to nebudu podsouvat. Prosím tě, než se pustíme k zásadním věcem, které s tebou chci probírat a kterým se teď věnuješ, to znamená sociálně ekonomickým, tak jsi zmínil řepku. A já to беру tak, a vím, že by tady mohla vzniknout až jistá psychóza, ale stejně mi to nedá, že 200 000 hektarů lánů řepky, proti 20 000 hektarům brambor mi pořád nepřijde moc dobré, a ještě k tomu zanesený motor z...

Vidlák: MEŘO, metylester z řepkového oleje...

Martina: Teď jsem si nemohla vzpomenout. Tak kyselina eruková v řepce mi zase nepřijde na srdíčko jako to nejlepší. Tak mi k tomu ještě něco pověz, když jsi s tím začínal.

Vidlák: Česká republika má zhruba 3 000 000 hektarů orné půdy. Je 200 000 hektarů řepky hodně ve 3 000 000 hektarech orné půdy?

Martina: V porovnání s bramborami ano.

Vidlák: Brambor je dost. Brambor je tolik, kolik je zapotřebí, brambory se zpravidla nepřevážejí na velké vzdálenosti, nejdou nikam daleko na export, protože z povahy věci se k tomu úplně nehodí. Takže brambor je zhruba tolik, kolik potřebujeme na Českou republiku. Samozřejmě něco se dováží, ale není nutné, aby tady bylo víc brambor. A to platí i o dalších obilninách. Ale řepka je zrovna jedna z nejsnazších plodin pro export, další výrobu, nejenom potravinářskou, a z tohoto hlediska je to obrovský stabilizátor ceny, respektive do nedávna to byl stabilizátor ceny pro toho zemědělce, který také potřebuje vydělat, a potřebuje mít jistotu, že když něco zaseje a sklídí, tak že to prodá za konkurenceschopnou ziskovou cenu.

Martina: Aha, tak teď promluvil ani ne řezník, ani ne sedlák, ale kupec.

Vidlák: Ano.

Martina: Ale co půda?

Vidlák: Řepka je jedna z nejlépe posilujících plodin, je to jedna z nejlepších předplodin vůbec, provzdušňuje, prolehčuje půdu.

Martina: To je zajímavé, tohle moc zemědělců, nebo agrárních analytiků, kteří tady byli, neřeklo. Většinou říkali, že půdu velmi vyčerpá a že to prostě není jen tak, po řepce něco zasít. Nehledě na to, že to všechno, co se do řepky musí nasypat a nalít. údajně ne úplně dobře udělalo hmyzu, a podobně.

Vidlák: Řepka je skutečně plodina, která má největší spotřebu hnojiv, agrochemie, vůbec všeho, co tam patří, to je málo platné. Ale spíš jde zde otázka, co tedy, když řepka nebude, co tam zasejeme místo toho, co tam nějaký zemědělec dá, aby pokryl své náklady? Když tam nedá řepku, tak pravděpodobně použije některou z dalších plodin, ze kterých náklady pokryje. To znamená, že se prostě řepka vyřadí, ale místo toho tam přijde jenom další cyklus pšenice, nebo kukuřice.

Cena obilí na burze v Rotterdamu ovlivňuje i to, za kolik zemědělec prodá u nás

Martina: Tak vůbec nejsme soběstační v zelenině, tam je to poměrně fatální. Myslím, že by se něco našlo, co by se dalo jíst a co by způsobilo, že tahle země by byla více potravinově soběstačná, a nebude muset být závislá na dovozu v rámci Evropské unie a vzdálenějších lokalit.

Vidlák: Zelenina se pěstuje jinak, v menších plochách, jiným způsobem. Tady se dostáváme do situace, kdy – a to je na zemědělství bizarní, a je to jedna z věcí, kterou často říkám – že na jednu stranu je zemědělství lokální záležitost, protože zasahuje na vesnici téměř do každé rodiny, do pozemků okolo, ale na druhou stranu je to záležitost globální, protože celý trh ovlivňuje komoditní burza v Rotterdamu. Ta je nejdůležitější.

Martina: Ne, nejdůležitější je mít co jíst.

Vidlák: Ano. Ale pokud má dnes zemědělec fungovat, jako že ho to živí, tak je prostě závislý na tom, co bude, když ráno vstane. Každý zemědělec si ráno pustí Matif (komoditní burza určuje ceny v Evropě), a podívá se, jaká je cena pšenice, a podle toho řeší, jestli má, nebo nemá prodat. Obilniny se dneska převážejí po celém světě na obrovské vzdálenosti, a i když se to nezdá, tak to opravdu ovlivňuje cenu až na daném místě, a to i malého zemědělce, který má svých – a u nás je malý zemědělec klidně i 500 hektarů pro jednu rodinu, to je prostě pro tátu se synem a jejich manželky – protože on potřebuje vydělat, prostě potřebuje nějakým způsobem pokrýt náklady, takže bude tuto situaci sledovat. Pokud je zemědělec zelinář, dělá zeleninu, tak nemá 500 hektarů, ale třeba 20, 30, ale ten zase stojí před druhou otázkou, protože zelenina vyroste v nějakou chvíli, je hotová, a za týden začne hnít, plesnivět, a on je najednou v situaci, že zavolá do marketu, nebo má někde smlouvu, a oni mu řeknou: „Jo, my teď zrovna v Polsku máme brokolici za 5 Kč, tak když nám ji tady dáte za 4,50 Kč, tak ji od vás vezmeme. A jestli nám ji nedáte za 4,50, tak ji nevezmeme, a dělejte si s ní, co chcete.“

Martina: V tom případě ale docházíme k tomu, že tento celkový systém je hloupě nastaven. Je nastaven proti lidem, proti soběstačnosti, proti hospodářům, a ve výsledku i proti uživateli.

Vidlák: Ano.

Martina: Protože nemůže žít z lokální potravin za příčetné ceny a podobně.

Vidlák: Přesně tak.

Na polích se vše pěstuje tak intenzivně, že to vysaje půdu, do které se pak nevrátí žádná organická hmota, žádný hnůj. A to se řeší průmyslovými hnojivy.

Martina: A výsledek je, že nám z toho nakonec vyleze řepka.

Vidlák: A ve výsledku nám z toho vyleze nejen řepka, ale to, že se nám na polích opakuje pořád pět stejných plodin: buďto pšenice, kukuřice, slunečnice, ječmen a řepka. Někde v určitých krajích se pak objevují brambory, to je těch 20 000 hektarů, a cukrová řepa. A to je víceméně všechno. Tu a tam někdo občas udělá hrášek, tu a tam je někde vidět pole s konopím, znám jednoho zemědělce, který dělá dýňová semínka, ale to vše je jenom v malém, nedají to na všechna pole. Zase nikdo nepotřebuje tolik hrášku, nebo cukrové řepy. Ale všichni potřebují pšenici, protože ta se odsad' dostane klidně až do Číny, anebo z Brazílie zase sem, nebo z Ukrajiny, nebo z Ruska, takže všichni nakonec jedou na těchto několik základních komodit, a velká většina půdy se používá na toto. A když se mluví o tom, že řepka nejvíc „vydojí“ půdu, tak říkám, že už se to stalo, už dávno se stalo, a nejenom řepka, ale i pšenice vydojí půdu, i ječmen vydojí, všechno vydojí půdu, protože je to využité na maximum, a do půdy se nic nevrátí zpět. Dneska se všechno z půdy sklídí, odveze, a na půdu nejde zpátky žádný hnůj, žádná organická hmota. A je to tak proto, že průmyslová hnojiva to umožňují.

Martina: Hm. Takže tohle byl důvod, protože já tady ve svých poznámkách nemám k zemědělství jedinou otázku, ale jak tady zazněla „řepka“, a tvoje počáteční adorace, tak to se mnou cuklo, a potřebovala jsem se dozvědět, proč se vlastně Vidlák začal svěřovat se svými postřehy. Dobře, takže to, co jsi mi teď říkal, bylo resumé kupce, sedláka a malohospodáře. A to jsi začal psát před kolika lety?

Vidlák: Před pěti lety.

Když je někomu dovoleno se k půdě chovat jako gauner, tak ho všichni musí napodobit, protože jinak zkrachují, gauner to od nich koupí a bude dál gauner

Martina: Teď by ses na to díval trochu jinak vzhledem k tomu, v jaké jsme nyní situaci, co se týká potravin, energií, dovozu a vizí, které nás mohou očekávat?

Vidlák: Hlavně z toho nevidím cestu ven, protože je to strašně mnohovrstevný problém. My máme nějaké mezinárodní smlouvy se Světovou obchodní organizací, takže dodržujeme nějaká pravidla, a nějaká unijní pravidla, někdo je dodržuje, někdo nedodržuje, ale když se na to podíváme z konečného důsledku, tak se vždycky dostaneme k tomu, že někdo se k půdě může chovat jako gauner, a pak ho musejí všichni napodobit, protože když to neudělají, tak zkrachují, a ten gauner si to od nich koupí a bude se chovat jako gauner.

Jenomže ono se to svým způsobem podařilo, a já bych řekl, že téměř už celosvětově. Osobně si třeba myslím, že uhlík v atmosféře, který nám tady pořád měří, jakože ho je tam víc, a že to je z toho, že tady pálíme ropu – tak já si myslím, že to je z toho, že se celosvětově vydojil uhlík z půdy. Že téměř nikde na světě, ve stepích, který jsou intenzivně využívány už sedmdesát let, se tam sedmdesát let nevrací zpět organika, tedy uhlík, který tam byl, který dělal organickou hmotu. Tak ten už se dávno snědl, spotřeboval, stal se z něj CO₂, a zůstal v atmosféře, protože se do půdy nevrací žádný humus, nic takového se neděje. Takže já podezírám, osobně si myslím, že uhlík

v atmosféře je z toho, že místo půdy – a svým způsobem už nikde moc půdy není, spíš je to substrát, podle místních podmínek směs jílu a písků...

Martina: Držák na rostliny.

Vidlák: Ano. Je to jak keramzit. Když pěstujeme hydroponicky, tak svým způsobem už dneska děláme takovouto hydroponii, akorát ještě pořád na poli.

Martina: Říkáš, že z toho nevidíš východisko. Ale vzhledem k tomu, že se situace ve společnosti proměňuje, proměňuje se situace ve světě, tak může být výsledek, nebo řešení v malých políčkách, v tom, po čem třicet let od změny režimu voláme, a pořád říkáme: „Toto by mělo být řešení.“? Anebo je to romantická představa na úrovni Všichni dobří rodáci?

Vidlák: Ano i ne. Řekl bych to takhle: Za můj život na světě přibýlo tři, čtyři miliardy lidí, a všichni se musejí najíst. A já si nedovedu představit, že bychom odešli od intenzivního zemědělství, které dneska na světě panuje, a které zajišťuje drtivou většinu globálně dostupných potravin, pšenice, která se opravdu doveze do Afriky, a rýže. Kdyby se najednou řeklo, že se to takhle dělat nebude, že se vrátíme k nějaké přírodě, a omezíme průmyslová hnojiva, protože ta nám pak ničí řeky, teče to do oceánů – to jsou sinice v nádržích, a tady to všechno. A že omezíme agrochemii, protože pak nám ryby mění pohlaví, že začínají mít třetí oči, a vše co s tím souvisí. Když tohle uděláme, tak to znamená, že se sníží výnos.

Veškeré šlechtění těchto zemědělských plodin dnes spočívá na tom – rostlina má pořád stejnou rostlinnou továrnu, není stále větší, ze sluníčka stále dostává stejné množství energie – že pokud chceme vyrobit dvakrát větší zrno, nebo dvakrát více zrna, tak to znamená, že v dané rostlině musíme potlačit jiné vlastnosti, kterými se v přírodě bránila škůdcům. Takže my prostě rostlině umožníme – ona sama není nijak odolná, sama se o sebe neumí vůbec postarat, ale my to

naštěstí umíme – pomocí chemie, zavlažování, hnojiv, dodáme všechno, co potřebuje, a díky tomu udělá dvakrát větší klas kukuřice. Ale když pak kukuřici vytáhnete ze země, tak zjistíte, že je tam malinkatý kořínek, opravdu malinkatá bakulička, protože všechno musíme rostlině dodat pod patu.

Martina: A navíc nutričně tato kukuřice nemá tu kvalitu, co mívala dřív. A pšenice má právě proto v sobě tolik lepku, a nevím čeho všeho – chleba se dělá z pšenice – která není už určena k další reprodukci, čímž to vlastně jíme pečivo, které v sobě neobsahuje informaci života. Je to tak?

Vidlák: Je to tak. Na druhou stranu právě díky tomu se ještě nezvedla celá Afrika do Evropy, protože tam ještě není hladomor, a to jenom díky tomu, že se to dělá takhle.

Martina: Takže, tato témata, toto přemýšlení udělalo ze soukromě hospodářícího zemědělce a zaměstnance nejmenovaného podniku blogera?

Vidlák: Ano.

Martina: Teď jsem tě představila?

Vidlák: Ano.

Kdyby se těm, kteří mají k dispozici půdu, dovolilo pěstovat a prodávat přímo lidem a bez zbytečného papírování, mohla by to být cesta dál. Dnes to nejde.

Martina: Dobře, a přesto potřebuju východisko, než opustíme zemědělství, a začneme se věnovat sociálním bouřím.

Vidlák: Já jsem se teď snažil, v posledních týdnech, co začínám být víc známý, potkávat se se spoustou začínajících kariérních politiků, a pokud jsem měl možnost, tak jsem se jim snažil říct, že podle mne asi nemá cenu bojovat proti velkému globalizovanému zemědělství, které tu je, protože to se opravdu nevybojuje na úrovni České republiky. Ale Česká republika, pokud si má alespoň zachovat

výrobní kapacity, a aby aspoň něco fungovalo, v tom musí nějakým způsobem jet. Může to třeba dělat trochu lépe, ale pořád budeme závislí na tom, jak se to dělá jinde, a na tom, že někde v subtropích, někde ve stepích, je pěstování pšenice levnější, a my se tomu musíme přizpůsobit pomocí chemie, větších strojů, a něčeho takového. Prostě, podle mě, se to nedá úplně obejít, pokud nechceme mít hlad. Ale myslím si, že na českých vesnicích pořád ještě existuje velké množství záhumenků, české zemědělství je v rukou třech miliónů majitelů. Kdo to má?

Martina: Nikdo, ale už si nemůžu půdu koupit, protože všechna zemědělská půda, orná půda, už má majitele.

Vidlák: Ale pořád jich jsou tři milióny, to nemá několik velkých koncernů. Pokud vím, tak Agrofert, říká se, hospodaří na nějakých 200 000 hektarech, nebo 600 000, teď abych nelhal, ale to není zase tak moc. Skutečně, velké koncerny nejsou v naší krajině dominantní, obdělávají největší pole, ale v konečném důsledku to zase není tak vysoké číslo. Ale já jsem spíš chtěl říct: Spousta majitelů těchto pozemků na vesnicích si ještě pořád drží záhumenky, a na tom hospodaří. Mají svoje staré traktůrky, tu a tam to někdo dělá dál. Oni nevyprodukují zase až tak málo potravin, ale produkují je postaru, protože přivést si kamión hnojiva je levné, ale koupit jeden pytel hnojiva v maloprodejně je drahé. Takže oni samozřejmě ještě mají hnůj a používají ho. Dělalí to postaru, a na těch pozemcích je ještě půda. Není to substrát, je to ještě půda. Ale oni nemají téměř žádnou možnost svou úrodu legálně prodat, protože hygiena, a spousta papírování, a tak dále. A co většina z nich udělá? Zabezpečí si rodinu. On si prostě pojezdí s traktorkem, obdělá si půl hektaru, má brambory na zimu, zeleninu na léto, má tam pár meruňkových stromů, marmeládu si udělá. Prostě udělá si, co potřebuje pro sebe.

Ale on by toho klidně mohl dělat dvakrát, třikrát, pětkrát tolik, protože když už má traktůrek, tak tu největší investici má už za sebou, a mohl by dělat podstatně víc. Já věřím, že kdyby česká politika umožnila, nebo byla taková situace, že by umožnila těmto

malovýrobcům, těm opravdu posledním záhumenkářům, kovozemědělcům, aby legálně prodávali svou úrodu – kdybych to řekl jednoduše, tak kdyby mamina na mateřské mohla na zahradě posbírat jahody, udělat z toho marmeládu, a legálně dát na Facebook: „Hele, prodám tady 100 sklenic marmelády, protože jsem je udělala,“ – a nedostala by za to okamžitě pokutu z hygieny, protože se něco takového nesmí – tak by těchto lidí přibývalo. Oni ještě pořád jsou a dělali by to rádi. Jsou zde záhumenky, je technika, svým způsobem existuje všechno, co je k tomu zapotřebí, dokonce existují lidé, kteří by to dělali – já jsem jeden z nich – akorát to nesmí dělat legálně.

Takže Morava je plná malých vinařů, kteří si udělají svých 200, 300 litrů vína, tak nějak si to rozprodají, rozdají mezi sebou. Vysočina je plná bramborářů, kteří se takto obstarají mezi sebou, a nebudou to dělat ve větším, protože jim to nestojí za to. Já si myslím, že je to cesta pro slušné české zemědělství, které by mohlo ovládnout část půdy. Ale buďme realisté, oni nikdy nebudou hrát velkou roli, ale myslím, že každá vesnice by se mohla víceméně uživit na svých potravinách.

Martina: Takže vidíš budoucnost v lokálním hospodaření?

Vidlák: Ano. Ale vidím tuto budoucnost jedině tehdy, pokud by se takové lokální hospodaření povolilo, a zmizely by z něj všechny šílené regulace, které dneska existují. Když si dneska udělám zabijačku, tak nesmím nikomu nic prodat, vlastně to ani nesmím nikomu dát, a můžeme to zpracovat jedině v rodině. A pro všechny posluchače říkám, že to přesně takhle vždycky děláme, a nikdy jsme nikomu nic nedali. Ale sto let už tu nikdo na otravu z potravin neumřel. Tito lidé to umějí. Jestliže máma umí doma uvařit pro své děti, aniž by je otráвила, tak proč by neuměla udělat marmeládu, aniž by někoho otráвила?

Martina: Navíc tady ještě přichází faktor zdražování pohonných hmot, který nám mrkev z Holandska může zvednout na cenu ústřic.

Vidlák: Ano.

Martina: Takže to ještě také může ovlivnit zemědělství. A dál?

Vidlák: Kdyby zelináři, kterých je pořád relativně dost, i malých producentů, mohli jednoduše a levně co nejsnazším způsobem prodávat ze dvora tak, aby s tím, pokud možno, neměli žádné papírování, tak by úrodu prodali za stejnou cenu jako Kaufland, ale šla by jim celá do ruky. Ale samozřejmě není divu, že tomuto velkému lobby by se to nelíbilo. Oni taky nechtějí přijít o kšeft, i kdyby to byla třeba jenom desetina trhu, nebo pětina.

Martina: Tak zemědělství už opustíme, protože bychom to asi nevyřešili. Jenom mám z letoška jeden příklad: Šla jsem na trhy na náplavku koupit višně. Koupila jsem si kilo višně za 140 Kč. Slušná cena, že jo? A pak jsem jela moderovat mimo Prahu, na vesnici, a tam jsem si koupila kilo višně za 40 Kč. To je právě to, o čem jsi teď mluvil.

Vidlák: A kdyby sis je byla ochotná natrhat sama, tak je dostaneš za 15 Kč, a lidi by to rádi udělali. Takových producentů, a těch, kteří mají višně, je poměrně dost, nebyl by to žádný problém. Ale legálně se to nesmí. Nikdo si nemůže dát na Facebook: „Hele, přijďte si otrhat višně. Chci 15 Kč.“

| VIDLÁK

■ ■ ■ ■ ■ (1 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

